

Sadržaj – Bosna i Hercegovina

<i>Kako prijaviti korupciju i ostvariti pravnu zaštitu?.....</i>	3
<i>Osnovne informacije o zaštićenom prijavljivanju korupcije.....</i>	4
Šta je zaštićeno prijavljivanje korupcije?	4
Ko može prijaviti korupciju?	4
Ko ima pravo na zaštitu zbog prijavljivanja korupcije?	4
Da li je dozvoljeno anonimno prijavljivanje korupcije?	5
Da li se prijava korupcije od strane uzbunjivača tretira kao povjerljiva?	5
Koje nepravilnosti mogu biti prijavljene?	5
Da li je za prijavljivanje korupcije neophodno imati dokaze ili je dovoljno da se prijavljivanje vrši na osnovu razumnog vjerovanja?.....	5
Da li se u postupku dodjele zaštite uzbunjivaču preispituje njegova dobra vjera kod prijavljivanja korupcije?	6
Šta je zloupotreba prijavljivanja korupcije i koje su posljedice?	6
Da li su uzbunjivači izuzeti od disciplinske, građanske ili krivične odgovornosti?	6
<i>Postupak prijavljivanja korupcije</i>	7
Koje vrste prijavljivanja korupcije postoje?	7
Kako se vrši interno prijavljivanje?.....	7
Koji postupak se provodi nakon prijema interne prijave?	8
Kada se može vršiti eksterno prijavljivanje?	8
Kada je moguće izvršiti javno prijavljivanje korupcije?.....	9
<i>Zaštita uzbunjivača od štetnih radnji</i>	10
Kakvu zaštitu Zakon pruža uzbunjivaču?	10
U odnosu na koje štetne radnje uzbunjivač uživa zaštitu?	10
Šta je i kako se dobiva status uzbunjivača?.....	10
Kakvu zaštitu može dobiti uzbunjivač koji trpi štetne posljedice?.....	10

Pod kojim uslovima se obustavlja zaštita?	11
<i>Pravna pomoć</i>	12
Koja pravna pomoć je na raspolaganju uzbunjivačima?	12
Koje dodatne informacije o postupku zaštićenog prijavljivanja korupcije su dostupne?	12
<i>Dodatni izvori informacija</i>	13

Kako prijaviti korupciju i ostvariti pravnu zaštitu?

Ovaj sadržaj ima za cilj da javnosti pruži informacije o mogućnostima zaštićenog prijavljivanja korupcije u Bosni i Hercegovini. U nastavku možete saznati šta podrazumijeva zaštićeno prijavljivanje, ko može prijaviti korupciju, te koje se nepravilnosti mogu prijaviti. Također, možete se informisati o načinima podnošenja prijave, kao i kome je moguće podnijeti prijavu. U sadržaju koji slijedi daju se informacije o mogućnostima zaštite od štetnih radnji koje mogu biti poduzete radi odvracanja od podnošenja prijave ili odmazde zbog podnesene prijave.

Na osnovu informacija koje slijede možete procijeniti informacije koje imate na raspolaganju, a koje mogu upućivati na korupciju, te donijeti odluku da li vaša saznanja pružaju osnov za zaštićeno prijavljivanje korupcije te koje su moguće posljedice kako prijavljivanja korupcije tako i zloupotrebe prijavljivanja korupcije.

Ovaj sadržaj je izrađen na osnovu važećih propisa, prvenstveno Zakona o zaštiti lica koja prijavljuju korupciju u institucijama Bosne i Hercegovine. Informacije koje su predočene nemaju funkciju pravnog savjeta te se za ovu svrhu preporučuje detaljno konsultovanje zakonskog teksta i obraćanje nadležnim tijelima. U sadržaju koji slijedi daju se informacije o institucijama i organizacijama koje pružaju pravnu pomoć.

Osnovne informacije o zaštićenom prijavljivanju korupcije

Šta je zaštićeno prijavljivanje korupcije?

Zaštićeno prijavljivanje je prijavljivanje korupcije koje podliježe zaštiti lica koje podnosi prijavu, u skladu sa Zakonom o zaštiti lica koja prijavljuju korupciju u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 100/13, dostupan na <http://www.apik.ba/zakoni-i-drugi-akti/zastita-prijavitelja-korupcije/default.aspx?id=936&langTag=bs-BA>, u daljem tekstu: Zakon).

Lice koje podnosi prijavu u skladu sa uslovima određenim Zakonom se naziva "uzbunjivač". Lica koja dobiju status uzbunjivača u skladu sa Zakonom, imaju pravo na zaštitu odnosno korektivne mjere u odnosu na štetnje radnje.

Zaštićeno prijavljivanje obuhvata prijavljivanje korupcije u institucijama BiH i pravnim licima koja osnivaju institucije BiH, uključujući podnošenje tužbe, žalbe ili prigovora, kao i svjedočenje na sudu ili pred upravnim organom, te saradnju sa istražnim organima.

Poseban oblik zaštićenog prijavljivanja je javno objavljivanje ili na drugi način činjenje javno dostupnim informacije koje ukazuju na korupciju.

Ko može prijaviti korupciju?

Svako lice koje je zaposleno u institucijama Bosne i Hercegovine i pravnim licima koja osnivaju institucije Bosne i Hercegovine može prijaviti korupciju nadležnom autoritetu. Licu koje je zaposleno u navedenim institucijama i koje u dobroj vjeri podnese prijavu zbog sumnje ili okolnosti na postojanje korupcije se, prema Zakonu, omogućuje zaštićeno prijavljivanje odnosno dodjeljuje se status uzbunjivača.

Lica koja nisu zaposlena u navedenim institucijama Bosne i Hercegovine ne mogu zaštićeno prijaviti korupciju odnosno dobiti status uzbunjivača, prema Zakonu.

Ko ima pravo na zaštitu zbog prijavljivanja korupcije?

Zaštićeno prijavljivanje je, prema Zakonu, ograničeno na lica koja su zaposlena u institucijama Bosne i Hercegovine i pravnim licima koja osnivaju institucije Bosne i Hercegovine.

Status zaštićenog uzbunjivača omogućuje zaštitu od štetnih radnji i dodjeljuje se prijavitelju korupcije koji u dobroj vjeri podnese prijavu o postojanju korupcije, bez obzira da li je nastupila neka od štetnih mjera ili prijavitelj samo sumnja da bi se prema njemu mogla preduzeti štetna mjera. Zaštita se primjenjuje od dana podnošenja prijave korupcije.

Zakon ne štiti eksplicitno one koji pomognu uzbunjivaču da podnese prijavu, niti one koji su s njim povezani (npr. kolege, članove porodice, prijatelje). Zakon također ne štiti eksplicitno lica koje se pripremaju da prijave korupciju (rade istraživanje neophodno za prijavu koje odražava opravdan razlog za vjerovanje da je prijava istinita) ili za koje se (pogrešno) sumnja da su prijavili korupciju.

Da li je dozvoljeno anonimno prijavljivanje korupcije?

Anonimno prijavljivanje nije regulisano Zakonom.

Model pravilnika o internom prijavljivanju korupcije i zaštiti lica koje prijavi korupciji, koji je predložen institucijama od strane Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, predviđa mogućnost anonimnog internog prijavljivanja. Anonimno prijavljivanje podrazumijeva podnošenje prijave o korupciji bez navođenja identiteta podnosioca prijave.

Da li se prijava korupcije od strane uzbunjivača tretira kao povjerljiva?

Zaštita identiteta i identifikacijskih podataka uzbunjivača nije eksplicitno regulisana Zakonom.

Model pravilnika o internom prijavljivanju korupcije i zaštiti lica koje prijavi korupciji, koji je predložen institucijama od strane Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, predviđa mogućnost povjerljivog internog prijavljivanja. Povjerljivo interno prijavljivanje jeste prijavljivanje kod kojeg je licima nadležnim za prijem internih prijava poznat identitet lica koje je podnijelo prijavu, ali su dužni da samu prijavu, podatke navedene u prijavi, kao i identitet lica koje je podnijelo prijavu tretiraju kao službenu tajnu.

Koje nepravilnosti mogu biti prijavljene?

Lice koje je zaposleno u institucijama Bosne i Hercegovine i pravnim licima koja osnivaju institucije Bosne i Hercegovine može u dobroj vjeri prijaviti nadležnom autoritetu informacije o radnjama ili propustima za koja razumno vjeruje da predstavljaju korupciju.

Prema Zakonu, korupcija je svaka zloupotreba moći povjerene državnom službeniku, zaposleniku, savjetniku, izabranom ili imenovanom zvaničniku koja može dovesti do privatne koristi tog lica, domaćeg ili stranog fizičkog ili pravnog lica. Korupcija posebno može uključivati direktno ili indirektno zahtijevanje, nuđenje, davanje ili prihvatanje mita ili neke druge nedopuštene prednosti ili njenu mogućnost, čime se narušava odgovarajuće obavljanje bilo kakve dužnosti ili ponašanje očekivano od primaoca mita. Korupcija je, u smislu Zakona, i povreda zakona, drugog propisa, kao i nepravilnosti u radu i prevare koje ukazuju na postojanje korupcije.

Da li je za prijavljivanje korupcije neophodno imati dokaze ili je dovoljno da se prijavljivanje vrši na osnovu razumnog vjerovanja?

Ako ima informacije i/ili materijalne dokaze o postojanju korupcije, svako lice zaposleno u institucijama Bosne i Hercegovine i pravnim licima koja osnivaju institucije Bosne i Hercegovine može nadležnom autoritetu podnijeti prijavu zbog sumnje ili okolnosti na postojanje korupcije.

Da bi uživao zaštitu uzbunjivač nije obavezan prikupiti i dostaviti dokaze o korupciji koju prijavljuje.

Razumno vjerovanje i dobra vjera su uslovi za zaštićeno prijavljivanje korupcije odnosno dodjeljivanje statusa uzbunjivača. Lice koje je zaposleno u institucijama Bosne i Hercegovine i pravnim licima koja osnivaju institucije Bosne i Hercegovine može u dobroj vjeri prijaviti nadležnom autoritetu informacije o činjenima ili nečinjenjima za koje razumno vjeruje da predstavljaju korupciju.

Da li se u postupku dodjele zaštite uzbunjivaču preispituje njegova dobra vjera kod prijavljivanja korupcije?

Prema Zakonu, dobra vjera prijavitelja korupcije je uslov za dodjelu statusa uzbunjivača i njegovu zaštitu od štetnih radnji. Smatra se da uzbunjivač prijavljuje korupciju u dobroj vjeri kada informacije koje prijavljuje zasniva na činjenicama i okolnostima o kojima ima vlastita saznanja i koje smatra istinitim. Ukoliko se utvrdi da uzbunjivač prilikom podnošenja prijave nije postupao u dobroj vjeri, status zaštićenog uzbunjivača i zaštita od štetnih radnji se oduzimaju.

U slučaju da se u toku postupka po prijavi dokaže da uzbunjivač prilikom podnošenja prijave nije postupao u dobroj vjeri, pružanje zaštite uzbunjivaču se obustavlja, a odluka o obustavi pružanja zaštite uzbunjivaču se dostavlja uzbunjivaču i rukovodiocu institucije u kojoj je uzbunjivač zaposlen.

Šta je zloupotreba prijavljivanja korupcije i koje su posljedice?

Zloupotreba prava prijavljivanja korupcije podrazumijeva podnošenje lažne prijave i podnošenje prijave koje nije u dobroj vjeri. Prema Zakonu, zloupotreba prava prijavljivanja predstavlja tešku povredu radne dužnosti. Dodatno, ako se u postupku zaštićenog prijavljivanja odnosno zaštite uzbunjivača, utvrdi svjesno lažno prijavljivanje koje sadrži elemente krivičnog djela, protiv lica će biti podnesena krivična prijava.

Da li su uzbunjivači izuzeti od disciplinske, građanske ili krivične odgovornosti?

Uzbunjivač se neće smatrati materijalno, krivično ili disciplinski odgovornim za otkrivanje poslovne tajne u slučaju prijavljivanja korupcije nadležnom autoritetu.

Prema Zakonu, pokretanja disciplinskog postupka je jedna od štetnih radnji kojima poslodavac nanosi štetu zaposlenom zbog prijavljivanja korupcije.

Zloupotreba prava prijavljivanja, prema Zakonu, predstavlja tešku povredu radne dužnosti. Lice koje svjesno lažno prijavi korupciju kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 10.000 KM za prekršaj. Ako se u postupku zaštićenog prijavljivanja odnosno zaštite uzbunjivača utvrdi svjesno lažno prijavljivanje koje sadrži elemente krivičnog djela, protiv lica će biti podnesena krivična prijava.

Postupak prijavljivanja korupcije

Koje vrste prijavljivanja korupcije postoje?

Prijavljivanje korupcije može biti interno i eksterno.

Interno prijavljivanje se vrši nadređenom ili drugom licu u instituciji u kojoj je lice koje prijavljuje zaposleno, a koje je po ovlaštenjima odgovorno za zakonit rad institucije, kao i licu ili organu koji obavlja poslove nadzora ili revizije u institucijama Bosne i Hercegovine.

Eksterno prijavljivanje se vrši organu nadležnom za provođenje krivične istrage i gonjenje počinitelja krivičnih djela ili Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije.

Eksterno prijavljivanje je moguće izvršiti i prema javnosti, što predstavlja poseban oblik zaštićenog prijavljivanja.

Kako se vrši interno prijavljivanje?

Interno prijavljivanje vrši se na način uređen internim aktom institucije o prijavi i zaštiti uzbunjivača. Svaka institucija je dužna donijeti ovaj interni akt, a on se objavljuje na oglasnoj tabli institucije, a može se potražiti i na web stranici institucije. Nedonošenje internog akta predstavlja prekršaj te će se za ovaj prekršaj kazniti rukovodilac institucije novčanom kaznom u iznosu od 10.000 do 20.000 KM.

Internim aktom se uređuje način internog prijavljivanja korupcije, postupanje po zaprimljenim prijavama, razmatranje zaprimljenih prijava, obaveza obavještanja lica koje je prijavilo korupciju o poduzetim radnjama, zaštita lica koje prijavi korupciju i druga pitanja koja su vezana za interno prijavljivanje korupcije. Ovim aktom se također određuje nadležna služba, tijelo ili lice za prijem i razmatranje prijave, kao i sadržaj prijave.

Interna prijava se može podnijeti i neposredno rukovodiocu institucije u slučaju da rukovodilac institucije nije donio interni akt o prijavi i zaštiti ili postupak internog prijavljivanja nije poznat, odnosno ako u prostorijama i na internetskoj stranici institucije nije jasno i na vidnom mjestu istaknuto obavještenje o nadležnoj službi, tijelu ili licu za prijem i razmatranje prijave. Neposredna prijava rukovodiocu se može izvršiti i ako uzbunjivač ima razloga da vjeruje da se ovlašteno lice kojem se prema internom aktu podnosi prijava direktno ili indirektno dovodi u vezu s koruptivnom radnjom.

Zakon ne reguliše način podnošenja prijave, ali Model pravilnika o internom prijavljivanju korupcije i zaštiti lica koje prijavi korupciji, koji je predložen institucijama od strane Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, propisuje da povjerljivo interno prijavljivanje može biti pismeno ili usmeno.

Prema ovom modelu, kada se se prijavljivanje vrši u u pisanoj formi prijava mora da sadrži informaciju o djelu korupcije ili druge nepravilnosti koja se prijavljuje sa činjeničnim opisom, ime, prezime i naziv radnog mjesta zaposlenog na kojeg se prijava odnosi, prijedlog o dokazima, odnosno predmetima koji služe kao dokaz, materijale koji potvrđuju navode zahtjeva (u smislu pismenih dokaza, u prilogu), ime, prezime, poziciju (radno mjesto) i svojeručni potpis lica koje je podnijelo prijavu. Poseban obrazac za prijavljivanje korupcije nije propisan.

Kada se prijavljivanje vrši usmenim putem, lice kojem je prijava podnesena dužno je o prijemu iste sačiniti službenu zabilješku.

Anonimno prijavljivanje može biti samo pismeno. Anonimna prijava treba da sadrži informaciju o djelu korupcije ili druge nepravilnosti koje se prijavljuju sa činjeničnim opisom, ime, prezime i naziv radnog mjesta zaposlenog na kojeg se prijava odnosi, prijedlog o dokazima, odnosno predmetima koji služe kao dokaz, materijale koji potvrđuju navode zahtjeva (u smislu pismenih dokaza, u prilogu).

Lice ovlašteno za prijem i evidenciju prijave korupcije dužno je svaku zaprimljenu prijavu, odnosno službenu zabilješku o prijavi, odmah i direktno dostaviti rukovodiocu pri čijem uredu se vodi centralna evidencija svih internih prijave korupcije i drugih nepravilnosti.

Koji postupak se provodi nakon prijema interne prijave?

Zakon ne reguliše postupanje po prijemu interne prijave. Međutim, Model pravilnika o internom prijavljivanju korupcije i zaštiti lica koje prijavi korupciji, koji je predložen institucijama od strane Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije predviđa da rukovodilac institucije odredi lice koje je ovlašteno provesti prethodne radnje utvrđivanja osnovanosti prijave. Prethodne radnje osnovanosti navoda iz prijave i utvrđivanje pravne kvalifikacije prijavljenog djela se provode u roku od 10 dana od dana dobijanja zaduženja, a o ishodu ovih radnji se informiše rukovodilac institucije. O poduzetim prethodnim radnjama se obavještava podnosilac prijave, najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema prijave. Anonimni podnosilac prijave će biti obavješten o poduzetim prethodnim radnjama ako postoji odgovarajuća mogućnost komunikacije (npr. anonimni email).

Lice koje je ovlašteno za provođenje prethodne radnje i utvrđivanja osnovanosti prijave dužno je svaku internu prijavu detaljno razmotriti. Ovo obuhvata neposredni uvid u predmete, akte i službene prostorije institucije kao i uzimanje izjave od državnih službenika, zaposlenika i drugih zaposlenih u instituciji vezano za predmet prijave. Na osnovu nalaza, lice koje je ovlašteno za provođenje prethodne radnje daje mišljenje o osnovanosti prijave i eventualnoj pravnoj kvalifikaciji djela.

Ukoliko je utvrđena osnovanost prijave, radnje koje mogu biti poduzete uključuju pokretanje disciplinskog postupka protiv odgovornog lica, informisanje nadležnog tužilaštva ukoliko djelo ima obilježja krivičnog djela, te radnje radi sprečavanja daljeg nepravilnog postupanja i otklanjanja štetnih posljedica počinjenog djela.

Kada se može vršiti eksterno prijavljivanje?

Uzbunjivač može eksterno prijaviti korupciju u slučaju kada postupak po internom prijavljivanju traje duže od 15 dana. Eksterno prijavljivanje se također može vršiti ukoliko uzbunjivač smatra da je interni postupak po prijavi bio nepravilan ili uzbunjivač ima razloga da vjeruje da se ovlašteno lice kojem se prema internom aktu podnosi prijava, ili rukovodilac institucije, direktno ili indirektno dovode u vezu s koruptivnom radnjom.

Ukoliko se eksterna prijava podnosi Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, ovo se može učiniti putem pošte, uključujući elektronsku poštu, ili lične prijave. Informacije o podnošenju prijave putem pošte se nalaze na sljedećem linku <http://www.apik.ba/ContactMailBA.aspx?langTag=bs-BA>. Upute za podnošenje lične prijave se nalaze na linku <http://www.apik.ba/kontakt/default.aspx?id=1253&langTag=bs-BA>.

Na web stranici Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije istaknut je i broj za besplatnu telefonsku liniju – 0800 54321 putem koje se može prijaviti korupcija.

Kada je moguće izvršiti javno prijavljivanje korupcije?

Poseban oblik zaštićenog prijavljivanja je javno objavljivanje ili na drugi način činjenje javno dostupnim informacije koje ukazuju na korupciju.

Javno prijavljivanje je moguće izvršiti pod uslovom da uzbunjivač sumnja da će biti izložen štetnim mjerama od određenog lica, ili da, u slučaju zaštićenog prijavljivanja nadležnim autoritetima, neće biti preduzeta adekvatna radnja, ili da će dokazi i informacije biti prikriveni ili uništeni, ili da je ista informacija prijavljena nadležnim autoritetima, a u zakonskom roku nije preduzeta adekvatna mjera.

Zaštita uzbunjivača od štetnih radnji

Kakvu zaštitu Zakon pruža uzbunjivaču?

Zakon pruža administrativnu zaštitu uzbunjivaču putem dodjeljivanja statusa uzbunjivača licu koje u dobroj vjeri podnese prijavu o postojanju korupcije, bez obzira da li je nastupila neka od štetnih mjera ili prijavitelj samo sumnja da bi se prema njemu mogla preduzeti štetna mjera, kao i putem nalaganja korektivnih mjera institucijama radi otklanjanja štetnih radnji koje se poduzimaju prema uzbunjivaču u vezi sa prijavom korupcije.

Zaštita se primjenjuje od dana podnošenja prijave korupcije.

U odnosu na koje štetne radnje uzbunjivač uživa zaštitu?

Štetne radnje su one radnje kojima poslodavac nanosi štetu zaposlenom radi odvratanja od prijavljivanja korupcije. Štetna radnja je i radnja koja predstavlja čin odmazde protiv zaposlenog koji je prijavio sumnju na korupciju.

Prema Zakonu, štetne radnje obuhvataju donošenje rješenja o prestanku radnog odnosa, otkaz ugovora o radu, suspenziju s radnog mjesta, postavljanje na niže radno mjesto, proglašavanje prekobrojnim, pokretanje disciplinskog postupka, ucjenjivanje ili davanje negativne ocjene, stvaranje neprijateljskog radnog okruženja, te izostanak poslovnog angažmana.

Šta je i kako se dobiva status uzbunjivača?

Status zaštićenog uzbunjivača dodjeljuje Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije u roku od roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva u pisanoj formi uz prilaganje dokaza o prijavljivanju korupcije. Ukoliko uzbunjivač ne dostavi dokaz o prijavljivanju korupcije, Agencija će mu zatražiti dostavljanje ovog dokaza u naknadnom roku. Ako dokaz ne bude dostavljen ni naknadno, smatraće se da je prijavitelj odustao od zahtjeva za dodjeljivanje statusa zaštićenog uzbunjivača i podneseni zahtjev će biti odbačen. Agencija je dužna obavijestiti prijavitelja korupcije o dodjeli statusa zaštićenog uzbunjivača u pisanoj formi.

Kakvu zaštitu može dobiti uzbunjivač koji trpi štetne posljedice?

U slučaju da uzbunjivač obavijesti Agenciju za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije da je prema njemu preduzeta neka od štetnih radnji, Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije dužna je zatražiti od institucije relevantnu dokumentaciju i/ili zatražiti od Upravne inspekcije Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine da ispita navode i utvrdi činjenice, te preduzme zakonom predviđene mjere, a zapisnik dostavi Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije.

Ako rukovodilac institucije tvrdi da bi ista štetna radnja bila preduzeta prema uzbunjivaču i u slučaju da nije podnio prijavu korupcije, dužan je to dokazati.

Ako, na osnovu dokumentacije dobivene od institucije i/ili zapisnika utvrdi da je prema uzbunjivaču preduzeta neka od štetnih radnji, a koja je u vezi s podnošenjem prijave korupcije, Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije donosi instrukciju o korektivnoj mjeri rukovodiocu institucije kako bi se otklonila posljedica nanesena uzbunjivaču štetnom radnjom.

Rukovodilac institucije dužan je izvršiti korektivnu mjeru s ciljem otklanjanja učinjene štetne radnje u roku od tri dana od dana zaprimanja instrukcije od Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije. Rukovodilac institucije će se kazniti za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 10.000 do 20.000 KM ako ne postupi prema instrukciji Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije i ne izvrši korektivnu mjeru.

Korektivna mjera je svaka radnja kojom se zabranjuju, ublažavaju ili uklanjaju uzroci ili posljedice štetnih radnji prema uzbunjivaču u vezi s prijavljenim slučajem korupcije, a koja naročito obuhvata mjere osiguranja i nadoknadu štete. Korektivna mjera mora biti ukidanje štetne mjere i vraćanje u prethodno stanje. Korektivna mjera može biti ukinuta pravosnažnom presudom nadležnog suda u radnom sporu koji je pokrenuo poslodavac.

Pod kojim uslovima se obustavlja zaštita?

U slučaju da se u toku postupka po prijavi dokaže da uzbunjivač prilikom podnošenja prijave korupcije nije postupao u dobroj vjeri, Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije obustavit će pružanje zaštite uzbunjivaču. Odluku o obustavi pružanja zaštite uzbunjivaču Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije dužna je dostaviti uzbunjivaču i rukovodiocu institucije u kojoj je uzbunjivač zaposlen.

Pravna pomoć

Koja pravna pomoć je na raspolaganju uzbunjivačima?

Zakon ne reguliše pravnu pomoć uzbunjivačima.

Prema Zakonu o pružanju besplatne pravne pomoći („Službeni glasnik BiH“ br. 83/16), pravo na besplatnu pravnu pomoć na osnovu statusa ostvaruju lica koja primaju socijalnu pomoć, dijete u skladu s Konvencijom o pravima djeteta, lica kojima je oduzeta poslovna sposobnost i duševno oboljela lica, uživalac penzije koja je niža od prosječne plate ostvarene na nivou Bosne i Hercegovine, nezaposlena lica i lica koja nemaju drugih redovitih primanja i prihoda; žrtve nasilja u porodici ili nasilja na osnovu spola, tražitelji azila, lica pod supsidijarnom ili privremenom zaštitom, lica u postupku protjerivanja, apatridi i žrtve trgovine ljudima. Pravo na besplatnu pravnu pomoć ostvaruju i lica lošeg imovnog stanja kada to utvrdi nadležno tijelo za pružanje besplatne pravne pomoći.

Nadležni organ za pružanje besplatne pravne pomoći pred organima i institucijama Bosne i Hercegovine je Ured za pružanje besplatne pravne pomoći Bosne i Hercegovine. Ovaj ured je unutrašnja organizaciona jedinica u sastavu Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine (http://www.mpr.gov.ba/organizacija_nadleznosti/Besplatna_pravna_pomoc/default.aspx?id=12535&langTag=bs-BA).

Transparency International BiH putem svog Centra za pružanje pravne pomoći u borbi protiv korupcije pruža pomoć i licima koja prijavljuju korupciju. Informacije o dostupnoj pomoći se nalaze na

<https://ti-bih.org/projekat/alac-centar-za-pruzanje-besplatne-pravne-pomoci-gradjanima/>

i <https://ti-bih.org/oblast/pravna-pomoc/>.

Udruženje Vaša prava (<https://pravnapomoc.app/ba/about>) pruža besplatnu pravnu pomoć koja obuhvata davanje informacija o pravima i obavezama korisnika usluga, pravnih savjeta, sastavljanje raznih podnesaka, zastupanje korisnika usluga u postupcima pred sudovima, državnim institucijama, organima i tijelima u skladu sa relevantnim zakonima i međunarodnim instrumentima zaštite ljudskih prava. Udruženje pruža besplatnu pravnu pomoć u pravnim oblastima radnog prava, imovinskih odnosa, porodičnog prava, socijalnih prava, statusnih prava, penzijsko-invalidskog osiguranja, između ostalih.

Koje dodatne informacije o postupku zaštićenog prijavljivanja korupcije su dostupne?

Informacije o načinima prijavljivanja korupcije se mogu naći u brošuri Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije na

http://apik.ba/acms_documents/Apik_antikorupcija_brosura.pdf.

Priručnik za zaštitu prijavitelja korupcije u institucijama Bosne i Hercegovine je izrađen u okviru projekta Antikorupcijska mreža organizacija civilnog društva u BiH – ACCOUNT, koji su implementirali Centar za razvoj medija i analize (CRMA) kao nositelj i INFOHOUSE kao glavni partner, uz finansijsku podršku Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID). Priručnik je dostupan na

https://infohouse.ba/wp-content/uploads/2021/03/PRIRUCNIK_za-zastitu-prijavitelja-korupcije.pdf?x42792.

Dodatni izvori informacija

Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije je dužna da svake godine objavi posebnu godišnju listu sa spiskom institucija u kojima je prijavljena korupcija, uz navođenje vrste nanesene štetne radnje i informacije da li je izvršena korektivna mjera naložena instrukcijom Agencije.

Posljednji izvještaj Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije je objavljen u septembru 2020. godine za 2019. godinu. Izvještaj o radu Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije za 2019. godinu sadrži informacije o prijavama korupcije po institucijama i njihovim ishodima. Izvještaj je dostupan na <http://www.apik.ba/izvjestaji/izvjestaji-agencije/default.aspx?id=2251&langTag=bs-BA>.